

Predmet: Ilija Jurišić - Tuzlanska kolona

Poslovni broj predmeta: K.V. 05/07

Glavni pretres: 15.05.2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Mila Dubajića

Svedok ne poznaje optuženog Iliju Jurišića, ali je čuo za njega.

Nakon proglašenja nezavisnosti Republike Bosne i Hercegovine 6. aprila 1992. godine postignut je dogovor da se jedinice JNA povuku sa teritorije BiH, zaključno sa 19. majem 1992. godine. Vojne starešine su gajile poverenje prema civilnim vlastima u Tuzli, na čelu sa reformskim snagama Selima Bešlićića. Trudili su se da suzbiju incidente i sukobe vojnika i stanovništva u Tuzli. Sa druge strane bilo je provokacija koje su bile usmerene prema pripadnicima JNA. Supruge i deca vojnih starešina, među kojima i svedokova porodica, su često praćeni. Čak je bilo napada na imovinu, bilo je postavljanje eksploziva ispod automobila.

Svedok je u maju 1992. godine bio komandant 92. motorizovane brigade i komandant kasarne JNA *Husinska buna* u Tuzli. Bobene jedinice (bataljon iz Pirota) su se povukle 14. maja, dok su u kasarni ostali samo neborbeni delovi jedinice. Broj vojnika u kasarni u toku 15. maja je bio promenljiv, između 150-600 ljudi, jer su vojnici koji su bili dislocirani van grada dolazili u kasarnu i izvlačili svoja materijalno-tehnička sredstva. Bilo je svega nekoliko starešina. Većina kamiona i drugih borbenih vozila je dislocirano dok je u kasarni ostalo 100-150 kamiona koji su služili za izvlačenje sredstava. Svedok je zajedno sa predstavnicima Kriznog štaba vodio pregovore oko povlačenja vojske iz kasarne. Na svakom sastanku predstavnici civilne vlasti su govorili o izmišljenim provokacijama vojske. Poslednji sastanak održan je 15. maja u Domu vojske i postignut je dogovor da se cela operacija odvija mirnim putem. Na sastanku je bio Sead Avdić, član Kriznog štaba, koji je insistirao na tome da svedok opredeli do kada će se vojska povući. Ponudio je svedoku da se ne povuče sa vojskom već da ostane kao komandant odbrane Tuzle, ali je svedok to odbio. Za vreme sastanka ušao je pukovnik Novković i rekao Avdiću da stanovništvo i vlast ne treba da se boje vojske jer je kasarna prazna i ostali su samo neborbeni redovi. Svedok nije bio zadovoljan što je pukovnik otkrio u kom stanju se vojska nalazi. Dogovorili su se da se sutra ponovo sastanu i preciziraju sve pojedinosti, kao što je put kojim će se vojska povući. Svedok je otišao na Ugljevik gde se nalazila Komanda Korpusa. U toku razgovora sa komandantom Nedeljkovićem oko 12:00 časova stiglo je obaveštenje da se u Tuzli puca. Komandant Nedeljković mu je rekao da se vrati u Tuzlu, proveriti šta se dešava i obavesti ga o tome. U Tuzlu je stigao između 13:00 i 14:00 časova. Na raskrsnici *Brčanska Malta* video je neprijateljske vojnike i postavljene kamere, što mu je bilo čudno. Video je takođe zaklone od džakova i ježeve. U kasarni su ga obavestili da je vatra bila otvorena prema kasarni. Takođe, rekli su mu da je jedna manja kolona od nekoliko vozila pokušala da napusti kasarnu, ali da je na raskrsnici *Brčanska Malta* vraćena. Čuo je pucnjavu koja je dolazila sa brda i iz pravca bolnice. Pokušao je da pozove MUP ali su veze bile u prekidu. Obavešten je da se iz magacina na Kozlovcu, gde se nazilo oružje TO, iznosi oružje, te je poslao starešine Ranka Belojicu i Abdulaha Mandžu da to provere i spreče, ali je Belojica ranjen i oni nisu obavili zadatak. Zatim je poslao daktolografkinju Ranku Pašalić da u gradu pozove Komandu Korpusa i prenese da se na kasarnu puca, ali se ona nije vratila u kasarnu i on ne zna da li je uspela. Oko 15:00 časova iz

Kriznog štaba došli su Meša Bajrić i Jasmin Imamović i zatražili sastanak. Na sastanak je otišao sa komandirima Đorđem Tešićem. Pitao je Bajrića zašto se puca na kasarnu, ali ga je Bajrić uveravao da on ne može da kontroliše situaciju. Razgovor je bio oštar, na kraju su se dogovorili da se tog dana u 19:00 časova formira kolona i da se vojska evakuše, a da se do tog vremena stanovništvo obavesti o povlačenju vojske kako se ne bi stvorila tenzija i strah. Garancija da se neće pucati na vojsku bili su članovi Kriznog štaba Mehmed Brkić, koji je trebalo da ide na čelu kolone, i Enver Delibegović, koji je trebalo da se vozi zajedno sa svedokom. Pravac povlačenja bio je kasarana – raskrsnica *Brčanska malta* – Simin Han – Požarnica. Nakon sastanka svedok se vratio u kasarnu i rekao starešinama za dogovor i naredio da vojnici prilikom napuštanja kasarne puške drže između nogu a da cev bude uperena u vis. Kolona je krenula u dogovoreno vreme, na čelu je u civilnom policijskom vozilu išao Muhamed Brkić dok su svedok i Delibegović bili nešto iza njega u jednoj *pragi*. Svedok nije znao da je njegova supruga bila zarobljena i ispitivana pet, šest sati i da je puštena neposredno pre polaska kolone. Napustili su grad i kada su nakon petnaestak minuta stigli do sela Simin Han svedok je naredio da zastanu i provere kako napreduje ostatak kolone. Čuo je pucnjavu i tada je video da je Muhamed Brkić napustio čelo kolone i uputio se natrag prema Tuzli. Čuo je da je kolona napadnuta. Nije bio pripremljen za ovakav razvoj situacije pa je naredio da se izdvoje zdravi vojnici za jedinicu koja može da prihvati borbu i ranjeni koji su upućeni u bolnicu u Bijeljini. Zatim je otišao u Požarnicu. Kada je uspeo da stupi u vezu sa Mešom Bajrićem i Seadom Avdićem, Bajrić mu je rekao da je neko iz kolone prvi otvorio vatru, ubio četvoricu njegovih ljudi i da su pripadnici MUP-a odgovorili na napad. Svedok je znao da to nije istina i da je napad na kolonu bio detaljno isplaniran. Držao je Envera Delibegovića kao zarobljenika u školi u Požarnici. Sutradan su vođeni pregovori oko izvlačenja jedinice na koju nije otvorena vatra i oko razmene Envera Delibegovića i ranije zarobljenog potpukovnika Momira Zeca. O ovom događaju nikada nije podneo pismeni izveštaj već je nakon 19. maja 1992. usmeno obavestio pukovnika Denčića.

Odluka Sudskog veća

Sudsko veće je kao dokaz prihvatilo deo radne beležnice svedoka Mila Dubajića koji se odnosi na događaje od 15. maja 1992. godine.

Komentar

Na današnjem glavnom pretresu, tačno 16 godina od inkriminiranog događaja, bili su prisutni predstavnici Skupštine opština Tuzla, predsednica Opštinskog vijeća Nada Mladina i sekretar Opštinskog vijeća Mediha Bakalović.

Svedok je često govorio dosta široko ali ne i konkretno. Interesanto je da svedok ne pominje da je garancija da kolona neće biti napadnuta bio prisutan sekretar opštine Jasmin Imamović, već je na pitanje branioca optuženog rekao da je Imamović mogao biti u koloni ali da ga on nije video. To je nelogično jer je svedok bio odgovoran za kolonu i najobaveštenija i glavna osoba sa kojom su vođeni pregovori. Svedok navodi da je bio odgovoran za oko 500 ljudi, među kojima je samo deo bio 92. motorizovana brigada dok su ostatak činili dobrovoljci, rezervisti i mali broj civila dok optuženica pominje samo pripadnike 92. motorizovane brigade, što je propust Tužilaštva.